

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Telefon 36 16 62 00 E-Mail: info@prdfond.dk CVR 31 09 60 81

REGNSKAB

**FOR PERIODEN
1. JANUAR – 31. DECEMBER 2019**

Indholdsfortegnelse

Side	
3	Fondsoplysninger
4-6	Ledelsesberetning
7	Ledelsespåtegning
8-10	Revisionspåtegning
11	Regnskabspraksis
12	Resultatopgørelse
13-14	Noter
15	Balance
16-19	Supplerende regnskabsoplydninger
20-21	5 års oversigt
22-34	Faglige beretninger
35-38	Særlig effektivurdering af et af bestyrelsens udvalgt projekt

Fondsoplysninger

Navn:

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Hvidkærvej 29

5250 Odense SV

Tlf. 36 16 62 00

www.produktionsafgiftsfond.dk

info@prdfond.dk

CVR. nr. 31 09 60 81

Bestyrelse:

Søren Flink Madsen, formand

Majken Pagter, næstformand

Axel Månsson

Søren Olesen

Renate Müller

Torben Leisgaard

Bodil Clara Johansen

Jens Holme Pedersen

Henrik Hyldegaard Hansen

Martin Jensen

Leif Bach Jørgensen

Nicolai Abildgaard

Administrator:

Dansk Gartneri

Axeltorv 3

1609 København V

Fondssekretariatschef Ole Bønnelycke

Revision:

Deloitte

Postboks 10

5100 Odense C

Telefon: +45 63 14 66 00

Fax: +45 63 14 66 12

mail: odense@deloitte.dk

Statsautoriseret revisor

Heino Hyllested Tholsgaard

Ledelsesberetning for regnskabet 2019

Om fonden

Fondens formål er at styrke frugtavlens og gartneribrugets udvikling.

Fonden er reguleret i henhold til lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018 (landbrugsstøtteleven).

Fonden ledes af en bestyrelse, som består af 8 repræsentanter for landbruget og 4 repræsentanter for offentlige interesser. Repræsentanterne for landbruget udpeges af miljø- og fødevareministeren efter forudgående udtalelse i enighed fra Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening og Dansk Gartneri. Repræsentanterne for offentlige interesser udpeges af ministeren efter fælles udtalelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Forbrugerrådet Tænk og Det Frie Forskningsråd.

Fonden kan i henhold til landbrugsstøtteleven finansiere foranstaltninger inden for følgende hovedformål: Afsætningsfremme, forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol, medfinansiering af initiativer under EU-programmer samt i øvrigt foranstaltninger, som fødevareministeren godkender.

Til finansiering af foranstaltningerne opkræver Fonden en afgift af landbrugsvarer i henhold til gældende lovgivning. I daglig tale betegnes de opkrævede midler som produktionsafgiftsmidler. Derudover kan Fonden modtage andre midler, som miljø- og fødevareministeren giver tilladelse til.

Bestyrelsesmedlemmer udpeges for en fireårig periode, den siddende bestyrelse 1. november 2016 til 31. oktober 2020.

Fondens budget for 2019

Fondens basisbudget for 2019 blev godkendt af Fondens bestyrelse den 11. oktober 2018. Bestyrelsen budgetterede med en overførsel fra 2018 på 1.116 t.kr. og bevilgede tilskud til gennemførelse af projekter for i alt 12.415 t.kr. Basisbudgettet for 2019, blev godkendt af Landbrugsstyrelsen den 26. april 2019. Budgettet udvist en overførsel til 2020 på 1.606 t.kr. svarende til 12,83 % af de samlede udgifter i 2019.

På baggrund af ikke fuldt udnyttede tilsagn i 2018 blev overførslen 760 t.kr. større end forudsat, hvortil større ramme end forventet i tørkepakken på 747 t.kr. iværksatte bestyrelsen en ekstraordinær ansøgningsrunde. Der indkom ansøgninger for i alt 1.630 t.kr. som blev imødekommet med 994. t.kr. Efter en justering af udgift til revision udviste det reviderede budget en overførsel til 2020 på 1.357 t.kr. svarende til 10,03 % af de samlede udgifter.

Årsregnskabet for 2019

Fondens regnskab for perioden 1. januar - 31. december 2019 er udarbejdet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktions- afgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet.

Regnskabet udviser en positiv afvigelse fra budget på 808 t.kr.

Fondens samlede indtægter udgør i alt 14.898 t.kr. inkl. overførsel fra 2018 på 1.876 t.kr. mod budget på 14.982 t.kr.

Opkrævede produktionsafgifter udgør i alt 2.660 t.kr., hvortil kommer regeringens compensation til avlerne for tørken i 2018 på 10.391 t. kr. eller i alt 13.051 t. kr. Budgettet udgjorde 13.106 t. kr., hvor den negative afvigelse på 55 t.kr. skyldes i væsentlighed mindre afgift i frilandsgrøntsagssektoren og kan tilskrives en stor konkurs efter budgetlægningen. Realiserede renteudgifter til banken kunne ikke opvejes af opkrævede morarenter, hvilket tilskrives at tilgodehavenderne var mindre end forudsat grundet de lavere opkrævninger.

Udgifter til formål var budgetteret til 13.409 t.kr. som realiseres med 12.634 t. kr. eller en ikke fuld udnyttelse af de afgivne tilsagn på 775 t. kr.

Der er tale om mindre forbrug på 17 bevillinger fordelt på 4 tilskudsmodtagere. Afvigelse fremgår på aktivitetsniveau af de supplerende oplysninger.

Udgifterne til fondsadministration udgør i alt 99 t.kr. mod budget på 216 t. kr. Faldet er på 117 t. kr., som i væsentlighed vedrører tab på debitorer (tab på opkrævede afgifter) med 127 t.kr.

De konstaterede tab udgør 54 t. kr. og formindskelsen af tabshensættelsen 81 t.kr. eller netto 27 t. kr.

Formindskelsen skyldes faldende tabshensættelser grundet indbetalinger. EFI inddrivelsessystemet er så småt kommet i gang igen, men vurderingen er fortsat, at de fleste tilgodehavender falder for forældelsesfristen inden Gældsstyrelsen får inddrivelsen under kontrol.

Fondens samlede udgifter udgjorde 12.733 t.kr., hvilket giver en overførsel på 2.165 t.kr. til 2020 svarende til 17,00 % af fondens samlede udgifter.

Bestyrelsen vil på sit møde i maj måned 2020 træffe beslutning om evt. nedbringelse af overførslen.

Tilgodehavende afgifter er optaget i balancen med 39 t.kr., forventes at indgå fuldt ud.

Anvendelsen af afgiftsmidlerne

Ved ansøgningsrunden i oktober 2018, som var fælles med Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget, indkom i alt 73 ansøgninger med en sum på 27.704 t.kr.

Promilleafgiftsfonden imødekom 20 ansøgninger fordelt på 5 ansøgere på 7.229 t.kr., hvor Produktionsafgiftsfonden imødekom 36 ansøgninger fordelt på 9 ansøgere på 12.415 t.kr. Der blev givet 19 af- eller nedslag på i alt 8.060 t.kr.

Tildelingsraten udgjorde 49 % på antal ansøgninger og 45 % på beløb.

Ved den ekstraordinære ansøgningsrunde i maj 2019, som også var fælles med Promilleafgiftsfonden for frugtavlen og gartneribruget indkom 17 ansøgninger med en sum på 2.366 t.kr., hvor Promilleafgiftsfonden imødekom 4 ansøgninger på 622 t.kr. og Produktionsafgiftsfonden imødekom 7 ansøgninger på 994 t.kr. Der blev givet 6 afslag på i alt 750 t.kr.

Tildelingsraten udgjorde 41 % på antal ansøgninger og 42 % på beløb.

Totalt blev der modtaget 90 ansøgninger med en sum på 30.070 t.kr. Promilleafgiftsfonden imødekom 22 projekter (2 oprindelige tildelinger kunne ikke udnyttes) fordelt på 7.331 t.kr. Produktionsafgiftsfonden imødekom 43 ansøgninger på i alt 13.409 t.kr. Der blev totalt givet 23 af- eller nedslag på i alt 8.810 t.kr.

Tildelingsraten udgjorde 48 % på antal ansøgninger og 45 % på beløb.

Dansk Gartneri (nu inklusive Flora Dania)

Tilsagnet er fordelt på 12 projekter med 6.858 t. kr., hvor anvendelsen udviser 6.418 t. kr. I sæson Projektet skyldes afvigelsen periodeforskydning, hvor EU finansierer en større andel i 2019 end i de 2 foregående år. I emballage projektet skyldes afvigelsen af del 1 ud af 3 blev gennemført, idet der afventes resultatet af et projekt gennemført af et hollandsk universitet.

HortiAdvice A/S(tidligere Gartnerirådgivningen og Brancheudvalget for frugt og grønt

Tilsagnet vedrører 11 projekter med 2.584 t.kr., hvor anvendelsen udviser 2.569 t.kr. Der er tale om en mindre afvigelse på et enkelt projekt.

Danske Planteskoler

Tilsagnet vedrører 7 projekter på 1.675 t.kr., hvor anvendelsen udviser 1.442 t.kr. Afvigelsen fordeler sig på 5 af projekterne og skyldes dels ikke gennemført delaktivitet, dels billiggørelse via genveje i projektgennemførelsen og dels mindre rejse og mødeaktivitet.

Danske Havecentre

Tilsagnet vedrører 5 projekter med 1.200 t. kr., som er anvendt fuldt ud.

Frugtformidlingen

Tilsagnet vedrører 2 projekt med 637 t.kr., hvor anvendelsen udviser 602 t.kr. I den gastronomiske uddannelsesstur var der færre deltagere end påregnet og i de lokale middage er der tale om en mindre omkostningsbesparelse.

ARDO

Tilsagnet vedrører 4 projekter med 208 t.kr., hvor anvendelsen udviser 122 t.kr. Afvigelsen skyldes omkostningsbesparelser, særlig på udgift til de deltagende ærteavlere.

Odense Blomsterfestival

Tilsagnet vedrører 1 projekt med 180 t.kr., som er anvendt fuldt ud.

Århus Universitet

Tilsagnet vedrører 1 projekt med 67 t.kr., som er anvendt fuldt ud.

Effektvurderinger af udvalgte aktiviteter

I henhold til § 23, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet blev **Fangafgrøder mod Nematoder i frilandsgrøntsager** udvalgt til særskilt vurdering.

Aktiviteten er i overensstemmelse med fondens strategi om nye produktionsmetoder via medfinansiering af offentligt støttede aktiviteter, som omhandler produktionsteknik i frilandsgrøntsager.

Aktiviteten er afsluttet i 2019. Den forventede effekt var en udbytte forbedring på ca. 8.400 kr. pr. ha., hvor effekten ved projektets afslutning beregnes til ca. 11.900 kr. pr. ha. Aktivitetens resultat vurderes at være tilfredsstillende om end bestyrelsen er opmærksom på, at rapporten ikke kan stå alene ved vurderingen af fondens aktiviteter. Rapporten giver ikke anledning til justering af fondens strategi.

Vurderingen er endvidere, at teknikken skal indarbejdes i avlernes produktion før resultater kan opnås og hvis og når vil effekten næppe være målbar i det store jordbrugsregnskab med baggrund i gartnerierhvervets beskedne andel.

Effektvurderingsrapporten er en integreret del af regnskabet.

Egenkontrol

Fonden har i henhold til administrationsbekendtgørelsens § 25, stk. 2, nr. 1-12 gennemført egenkontrol. Kontrollen er beskrevet i en kontrolrapport, som er indsendt til styrelsen.

Konklusionen for den gennemførte egenkontrol i 2019 er:

Det vurderes på baggrund af rapporten, at fondens tilskudsforvaltning i 2019 har levet op til de forvaltningsretlige regler og principper som beskrevet i Finansministeriets vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, samt landbrugsstøtteleven, administrationsbekendtgørelsen og øvrig lovgivning.

Bestyrelsens arbejde.

Bestyrelsen har i 2019 afholdt 2 bestyrelsesmøder, begge som fællesmøder med bestyrelsen for Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug.

1. Forårsmøde den 22. maj 2019 omhandlende regnskabsgodkendelse 2018, ekstra ansøgningsrunde om tilskud i 2019, samt opslag af næste ansøgningsrunde 2020 med strategi, tildelingskriterier, ansøgningsformular, vejledning og effektmål.
2. Efterårsmøde den 23. oktober 2019 omhandlende behandling af indkomne ansøgninger om tilskud i 2020 herunder budget for 2020.

Referater er indsendt til fondens tilsynsmyndighed i henhold til bestemmelsen i administrationsbekendtgørelsen.

Odense den 19. maj 2020

Søren Flink Madsen
Bestyrelsesformand.

LEDELSESPÅTEGNING

Vi har d.d. aflagt årsregnskab for 2019 for Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter. Årsregnskabet er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 1633 af 14. december 2018 ”Bekendtgørelse om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet” også kaldet administrationsbekendtgørelsen.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at regnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat.

Fonden har i regnskabsåret gennemført egenkontrol i henhold til administrationsbekendtgørelsens § 25. Resultatet af egenkontrollen er opsummeret i en revisorattesteret rapport, som indsendes til Landbrugsstyrelsen sammen med fondens årsregnskab.

Det er ledelsens vurdering, at fondens tilskudsforvaltning i 2019 har levet op til de forvaltningsretlige regler og principper som beskrevet i Finansministeriets vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, samt landbrugsstøtteleven, administrationsbekendtgørelsen og øvrig lovgivning

Søren Flink Madsen
Formand

Ole Bønnelycke
Sekretariatschef

Odense den 19. maj 2020.
I bestyrelsen:

Søren Flink Madsen
Formand

Majken Pagter
Næstformand

Axel Månsson

Torben Leisgaard

Jens Holme Pedersen

Renate Müller

Henrik Hyldegaard
Hansen

Søren Olesen

Leif Bach Jørgensen

Martin Jensen

Nicolai Abildgaard

Bodil Clara Johansen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til ledelsen i Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter "Bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet".

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukters aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukters aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionskik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i "Bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet". Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter har som sammenligningstal i resultatopgørelsen for regnskabsåret 2019 valgt at medtage det af bestyrelsen godkendte resultatbudget for 2018. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med "Bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet". Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukters evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat

drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsetik, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsetik, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til "Bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet 's regler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i "Bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet". Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Odense, den 19. maj 2020

Deloitte

CVR-nr. 33963556

Heino Hyllested Tholsgaard

statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne34511

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med ”Bekendtgørelse nr. 1663 af 14. december 2018 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. indenfor jordbrugs- og fiskeriområdet”.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Resultatopgørelsen

Indtægter, produktionsafgifter

Produktionsafgifter indregnes for den periode de vedrører.

Tilskudsudbetalinger

Tilskudsudbetalinger indregnes i henhold til godkendte tilskudsregnskaber og i overensstemmelse med vedtagne bevillinger.

Omkostninger fondsadministration

Omkostninger fondsadministration omfatter omkostninger til administration samt tab på tilgodehavender.

Renter mv.

Renter mv. omfatter renteindtægter og renteudgifter af indestående i pengeinstitut.

Balancen

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

På dubiøse tilgodehavender hensættes 100 % til tab. Dubiøse tilgodehavender omhandler tilgodehavender i forbindelse med rekonstruktion, konkurs eller tilgodehavender overdraget til inddrivelse igennem SKAT.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Beløb i 1.000 kr.	Senest godkendte budget 2019	Regnskab 2019	Relativ fordeling af B i %	Afvigelse (B-A)/A * 100%
Note	A	B	C	D
INDTÆGTER:				
Overført fra forrige år	1876	1876		0,00
1 Produktionsafgifter	2.715	2.660		-2,03
2 Promillemidler	0	0		-
3 Særbevilling og anden indtægt	10.391	10.391		0,00
4 Renter	0	-29		-
I. Indtægter i alt	14.982	14.898		-0,56
UDGIFTER:				
Samlede tilskud fordelt på formål				
Afsætningsfremme i alt	4.955	4.880	38,63	-1,51
Forskning og forsøg i alt	2.765	2.659	21,05	-3,83
Produktudvikling i alt	0	0	0,00	-
Rådgivning i alt	1.493	1.367	10,82	-8,44
Uddannelse i alt	439	267	2,11	-39,18
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	0,00	-
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0,00	-
Dyrevelfærd i alt	0	0	0,00	-
Kontrol i alt	0	0	0,00	-
5 Særlige foranstaltninger	0	0	0,00	-
Medfinansiering af initiativer under EU-progra	3.757	3.461	27,39	-7,88
II. Udgifter til formål i alt	13.409	12.634	100,00	-5,78
6 Fondsadministration				
7 Fondsadministration - Særpuljer	0	0		-
Revision	40	52		30,00
Advokatbistand	0	0		-
Effektivurdering	25	23		-8,00
Ekstern projekturdering	0	0		-
8 Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	51	51		0,00
9 Tab på debitorer	100	-27		-127,00
III. Administration i alt	216	99		-54,17
IV. Udgifter i alt	13.625	12.733		-6,55
Overførsel til næste år	1.357	2.165		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	10	17		
10 Heraf udisponerede midler	0	0		
Overførsel af udisponerede midler i pct. af årets udgift	0	0		
11 Supplerende oplysninger:				
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
Dansk Gartneri	6.858	6.418	50,80	6,42
HortiAdvice	2.584	2.569	20,33	0,58
Danske Planteskoler	1.675	1.442	11,41	13,91
Danske Havecentre	1.200	1.200	9,50	0,00
Frugtformidlingen	637	602	4,76	5,49
ARDO	208	156	1,23	25,00
Odense Blomsterfestival	180	180	1,42	0,00
Århus Universitet	67	67	0,53	0,00
VI. I alt	13.409	12.634	100,00	5,78

Noter til budget						
Produktionsafgifter i 2019: 1. Produktionsafgifter	Afgiftsgrundlag Mio. kr.		Afgifter t.kr.		Promillesats	
	Budget	Real	Budget	Real	Budget	Real
Grundafgift			78	75		
Kernefrugt, upakket	115	114	334	332	2,90	2,90
Stenfrugt	28	40	81	116	2,90	2,90
Busk- og bærfrugt	173	193	501	561	2,90	2,90
	316	347	994	1.084		
Grundafgift			64	65		
Grøntsager på friland	1.050	920	1.376	1.205	1,31	1,31
	1.050	920	1.440	1.270		
Grundafgift			1	1		
Dyrkede svampede	60	133	4	8	0,06	0,06
	60	133	5	9		
Grundafgift			12	10		
Grøntsager i væksthuse	595	550	35	33	0,06	0,06
	595	550	47	43		
Grundafgift			0	2		
Potteplanter	1.908	1.813	0	10	0,00	0,00
	1.908	1.813	0	12		
Grundafgift			63	55		
Planteskoleplanter	519	584	166	187	0,32	0,32
	519	584	229	242		
I alt	4.448	4.347	2.715	2.660		
Tab på produktionsafgifter			-100	27		
Total	4.448	4.347	2.615	2.687		

2. Promillemidler	Ikke relevant
3. Særbevilling og anden indtægt	Hjælpepakke til landbruget-tørkepakken
4. Renter	Negativ rente af indestående i bank 36 modificeres af morarenteindtægter 7 t. kr.
5. Særlige foranstaltninger	Ikke relevant
6. Fondsadministration	Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle omkostninger varetages af Dansk Gartneri. Omkostningerne udgør ca. 750 t. kr., som er finansieret af Dansk Gartneri. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af fondsmidler.
7. Fondsadministration - Særpuljer	Ikke relevant
8. Bestyrelses honorar/befordringsgodtgørelse	Honorar til bestyrelsesformanden er udregnet efter forventet tidsforbrug på 120 timer a 425 kr. afrundet til 50 t.kr. Der er regnet med befordrings- udgift i bil til ét bestyrelsesmedlem i ét møde med 300 km. a 1,93 kr. samt bro tur retur 300 kr. i alt 879 kr. afrundet til 1 t.kr. eller totalt 51 t.kr.
9. Tab på debitorer	Udestående afgifter udgør 395 t. kr. Der er hensat 356 t. kr. til imødegåelse af tab på udestående. Netto beløbet 39 t.kr. forventes at indgå fuldt ud. På udeståender hos debitorer som er under konkurs, rekonstruktion eller under inddrivelse hos SKAT hensættes 100 % til forventet tab. Tilgodehavender ialt udgør 40 t. kr. idet en tilskudsmodtager skal tilbagebetale 1 t.kr. som følge af, at a/conto udbetalt tilskud overstiger de i 2019 realiserede tilskud.

10. Valgfri note	<p>Pr. 1. januar 2019 er der i gartnerierhvervet sket 2 store organisatoriske ændringer. Den selvstændige forening Flora Dania er fusioneret ind i Dansk Gartneri. De før fusionen bevilgede projekter er i medfør heraf overført til Dansk Gartneri. Gartnerirådgivningen har ændret navn til HortiAdvice Scandinavia A/S. De før navneændringen bevilgede projekter til Gartnerirådgivningen er i medfør heraf overført i det nye navn. Pr. 1. januar 2019 er Brancheudvalget for frugt og grønt nedlagt og alle aktiviteter er nu overført til HortiAdvice som tilskudsmodtager.</p>
------------------	---

Balance pr. 31 december 2019

Note	Beløb i 1.000 kr.	2019
Aktiver i alt		4.822
Likvide midler:		4.782
Indestående i bank		4.782
Debitorer:		40
Tilgodehavende afgifter		395
Hensat til tab		-356
ARDO		1
Passiver i alt		4.822
Kreditorer:		2.657
HortiAdvice		631
Dansk Gartneri		1.274
Århus Universitet		17
Danske Planteskoler		186
Danske Havecentre		301
Odense Blomsterfestiaval		45
Frugtformidlingen		124
Promilleafgiftsfonden		9
A-skat		7
Skyldige omkostninger		63
Disponible midler:		
Overført fra forrige år		1.876
Årets resultat		289
Overførsel til næste år		2.165

Supplerende oplysninger - Regnskab

Beløb i 1000 kr.	Senest godkendte budget 2019	Regnskab 2019	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
------------------	---------------------------------	---------------	--

VII. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Dansk Gartneri i alt	6.858	6.418	
-----------------------------	--------------	--------------	--

Afsætningsfremme

1 Udstillingsaktivitet for potteplantesektoren	1.500	1.500	§ 6
2 Digital markedsføring af potteplanter	700	700	§7
3 Forbrugerkampagnen planter renser luften	500	500	§7
4 Fødevarer dagen- frugt-og grøntprisen & faglige spor	237	235	§ 6

I alt Afsætningsfremme	2.937	2.935	
-------------------------------	--------------	--------------	--

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

5 Sæson - frisk frugt og grønt fra Europa	2.482	2.201	EU 1144/2014
---	-------	-------	--------------

I alt Medfinansiering under EU programmer	2.482	2.201	
--	--------------	--------------	--

Rådgivning

6 Indhentning og strukturering af data i Danpot	400	400	§ 2
7 Markedsinformation og forbrugeradfærd	300	300	§ 2
8 Planternyhedsbeskyttelse, bevarelse af tjenesten	43	43	§ 3

I alt Rådgivning	743	743	
-------------------------	------------	------------	--

Forskning og forsøg

9 Alternative bekæmpelsesmetoder i væksthushgrønsager	274	274	§ 4
10 Modellering af vandforbruget i væksthushproduktioner	167	162	§ 4
11 Nyt plantesundhedskontrolsystem	55	53	§ 4

I alt Forskning og forsøg	496	489	
----------------------------------	------------	------------	--

Uddannelse

12 Bæredygtig emballage i gartneribranchen, forprojekt	200	50	§ 3
--	-----	----	-----

I alt uddannelse	200	50	
-------------------------	------------	-----------	--

HortiAdvice A/S (tidligere Gartnerirådgivningen og Brancheudvalget for frugt og grønt)	2.584	2.569	
---	--------------	--------------	--

Forskning og forsøg

13 Anvendelse af droner i frilandsgartneri	350	350	§ 4
14 Bedre sundhed og kvalitet i potteplanter	286	286	§ 4
15 Blommeproduktion-viden om sorter m.v.	252	252	§ 4
16 Økologisk samt pesticidfri frugt	220	220	§ 4
17 Økologiske dyrkningsmedier	168	168	§ 4
18 IT Grows	127	127	§ 4
19 Eksportkvalitet af spiseløg	71	71	§ 4
20 Danbær - produktion og udvikling af højbær diafgrøder	60	60	§ 4

I alt Forskning og forsøg	1.534	1.534	
----------------------------------	--------------	--------------	--

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

21 Fangafgrøder mod nematoder i frilandsgroentesager	500	485	EF 1234/2007
22 Nye dyrkningsystemer, kirsebær og kernefrugt	300	300	EF 1234/2007
23 Etablering, dyrkning og plantevalg af planteskoleplanter	250	250	EF 1234/2007

I alt Medfinansiering under EU programmer	1.050	1.035	
--	--------------	--------------	--

Danske Planteskoler i alt	1.675	1.442	
----------------------------------	--------------	--------------	--

Rådgivning

24 Vidensdeling for udvikling af planteskoler 2019	610	515	§ 2
25 Bæredygtig planteproduktion, forprojekt	140	109	§ 2

I alt Rådgivning	750	624	
-------------------------	------------	------------	--

Forskning og forsøg

26 Anvendelse af sennepsmel til desinfektion af frøbede	225	180	§ 4
27 Buskbepantning, bæredygtige strategier og design til drift	135	133	§ 4
28 Røde nåle i Nordmannsgran	100	100	§ 4

I alt Forskning og forsøg	460	413	
----------------------------------	------------	------------	--

Afsætningsfremme

29 PR og markedsføingskampagne for planteskoleplanter	240	180	§ 6
---	-----	-----	-----

I alt Afsætningsfremme	240	180	
-------------------------------	------------	------------	--

Medfinansiering af initiativer under EU programmer

30 Green Cities for a sustainable Europe	225	225	EU 1144/2014
--	-----	-----	--------------

I alt Medfinansiering under EU programmer	225	225	
--	------------	------------	--

Danske Havecentre i alt	1.200	1.200	
Afsætningsfremme			
31 Haveglæder	641	641	§ 6
32 Showgarden CPH Garden 2019	244	244	§ 6
33 Videoproduktion til hjemmesiden haveglæder	120	120	§ 7
34 Havens Dag	100	100	§ 6
I alt Afsætningsfremme	1.105	1.105	
Uddannelse			
35 Elektronisk nyhedsbrev	95	95	§ 2
I alt uddannelse	95	95	
Frugtformidlingen	637	602	
Afsætningsfremme			
36 10 lokale middage for grønsagshadere	493	480	§ 6
I alt Afsætningsfremme	493	480	
Uddannelse			
37 Gastronomisk uddannelsesstur for gartnere	144	122	§ 2
I alt uddannelse	144	122	
ARDO A/S i alt	208	156	

Forskning og forsøg

38 Forsøg med kvælstoffikserende bakterier i ærteavl	61	36	§ 4
39 Kan efterafgrøder bekæmpe ærterodråd i ærteavl	60	50	§ 4
40 Forsøg med placeret næringsstof i grøn ærteproduktion	50	35	§ 4
41 Kvælstoftilførsel ved begynde blomstring i ærter	37	35	§ 4
I alt Forskning og forsøg	208	156	

Odense Blomsterfestival

Odense Blomsterfestival	180	180	
Afsætningsfremme			
42 Odense Blomsterfestival 2019	180	180	§ 6
I alt Afsætningsfremme	180	180	

Århus Universitet i alt	67	67	
--------------------------------	-----------	-----------	--

Forskning og forsøg

43 Eksportkvalitet af spiseløg	67	67	§ 4
--------------------------------	----	----	-----

I alt Forskning og forsøg	67	67	
----------------------------------	-----------	-----------	--

Afsætningsfremme	4.955	4.880
Forskning	2.765	2.659
Rådgivning	1.493	1.367
Uddannelse	439	267
Medfinansiering	3.757	3.461
	13.409	12.634

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Opgørelse over de seneste 5 regnskabsår

Beløb i 1000 kr.	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Regnskab 2019
INDTÆGTER:					
Overført fra forrige år	2.622	1.844	1.509	1.934	1.876
Produktionsafgifter	12.819	12.781	12.301	11.969	2.660
Promillemidler	0	0	0	0	0
Særbevilling og anden indtægt	0	0	0	0	10.391
Renter	30	22	10	11	-29
I. Indtægter i alt	15.471	14.647	13.820	13.914	14.898
UDGIFTER:					
Samlede tilskud fordelt på formål					
Afsætningsfremme i alt	7.494	5.435	5.755	5.076	4.880
Forskning og forsøg i alt	732	2.463	2.310	2.892	2.659
Produktudvikling i alt	0	0	0	0	0
Rådgivning i alt	1.234	1.375	1.468	883	1.367
Uddannelse i alt	100	150	150	85	267
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	0	0	0
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0	0	0
Dyrevelværd i alt	0	0	0	0	0
Kontrol i alt	0	0	0	0	0
Særlige foranstaltninger	0	0	0	0	0
Medfinansiering af initiativer under E	3.966	3.662	2.089	2.976	3.461
II. Udgifter til formål i alt	13.526	13.085	11.772	11.912	12.634
Fondsadministration					
Fondsadministration - Særpuljer					0
Revision	27	28	36	56	52
Advokatbistand	49	0	0	0	0
Effektvurdering	25	23	25	19	23
Ekstern projektvurdering	0	0	0	0	0
Bestyrelseshonorar/befordringsgodt	0	2	53	51	51
Tab på debitorer	0	0	0	0	-27
III. Administration i alt	101	53	114	126	99
IV. Udgifter i alt	13.627	13.138	11.886	12.038	12.733

Overførsel til næste år	1.844	1.509	1.934	1.876	2.165
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	13,53	11,49	16,27	15,58	17,00

Supplerende oplysninger:

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

Dansk Gartneri	532	256	2.573	2.233	6.418
HortiAdvice A/s (tidligere Brancheudvalget og Gartnerirådgivningen)	1.324	3.594	2.147	3.630	2.569
Danske Havecentre	1.050	1.125	1.222	1.034	1.200
Danske Planteskoler	1.584	1.433	1.098	1.070	1.442
Frugtformidlingen	600	645	500	300	602
Odense Blomsterfestival	0	0	0	194	180
ARDO	0	0	166	137	156
Århus Universitet	0	0	500	0	67
Flora Dania	4.200	2.901	3.240	3.000	0
Landbrug & Fødevarer	362	0	187	0	0
Løgdriverklubben	500	350	0	246	0
Væksthusgrøntsagssektoren	232	106	139	68	0
GAU	2.642	2.675	0	0	0
Afsætningsforeningen af spideløg	500	0	0	0	0

V. I alt	13.526	13.085	11.772	11.912	12.634
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

<i>Kontrol - nulsum</i>	0	0	0	0	0
-------------------------	---	---	---	---	---

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 1 Udstillingsaktivitet for potteplantesektoren.

Formålet er at styrke produktionen og afsætningen af potteplanter. Dette sker primært gennem profilering på messer. Floradania Marketing etablerede fællesstande på Europas mest toneangivende plantefagmesse, IPM Essen 2019, i Tyskland med 52.800 besøgende fra mere end 100 lande, samt som noget nyt på Green is Life 2019 i Polen med 15.000 besøgende fra 11 lande. Hvor udstillingen i Tyskland gav god værdi for udstillerne, stillede man spørgsmål ved værdien af udstillingen i Polen. De besøgende var ofte ”kunders kunder”, dvs. kunder hos grossister, som man leverede til allerede, og som man som oftest også mødte på IPM Essen.

Herudover blev der etableret temastande på de fire nationale Handelspladser med 40-60 udstillere. Indkøberne inspireres med det sæsonaktuelle sortiment underbygget med aktuelle temaer. I 2019 har der været fokus på bæredygtighed og det formodes, at temaet glider naturligt over i FNs 17 verdensmål i 2020, idet dette tema står højt på forbrugernes – og dermed også på indkøbernes – dagsorden.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Nr. 2 Digital markedsføring af potteplanter

Formålet er at støtte afsætningen af potteplanter gennem profilering af planterne på digitale platforme. Projektet bestod af tre arbejdsopgaver, der alle er nøje integrerede og alle har til formål af promovere planter over for såvel forbrugerne som de professionelle indkøbere. Med digitale platforme er det væsentlig nemmere at kommunikere til begge segmenter, end det var tidligere, hvor informationen også fysisk skulle distribueres ud til disse.

Der blev i 2019 udført tre fotoseancer, hvor der blev taget ca. 70 nye billeder til brug i årets kampagner og samtidigt til at indgå i plantedatabasen på www.floradania.dk

En løbende opdatering af www.floradania.dk er blevet foretaget i 2019 for at tilpasse både de nye krav fra søgemaskiner og lovgivning (GDPR m.m.). Desuden er det nødvendigt med konstant opdatering af teknikken for at kunne anvendes på diverse platforme som smartphones, tablets og PC'er. Endelig er der også udviklet på det elektroniske katalog, således at der kan sorteres efter de kriterier, som er oppe i trenden. Således har der i 2019 været fokus på luftrensende planter, og planters pasning.

Via Floras Grønne Fortællinger på Facebook, Floradania DK på Instagram og endelig en virksomhedside for Floradania marketing på LinkedIn intensiverede Floradania Marketing branchens tilstedeværelse på de sociale medier.

Projektet vurderes at henhøre under § 7.

Nr. 3 Forbrugerkampagnen planter renser luften.

Projektet ”planter renser luften” er en forbrugerkampagne, der har til formål at informere specielt de unge forbrugere om, at planter ud over en prydværdi faktisk også har en funktion, idet de renser luften for skadelige stoffer.

Projektet består af en kampagne, der er udført i samarbejde med reklamebureauet Geelmuyden Kiese, der har lang erfaring i forbrugerpåvirkning og sociale medier. Kampagnen blev bygget op omkring en humoristisk film, der skulle køre på de sociale medier, idet den unge forbruger var målgruppen. Filmen opnåede mere end 139.000 visninger på henholdsvis kampagnesitet, Facebook og Instagram og i alt opnåede kampagnen over 1,0 mio. interaktioner, hvilket var 14% højere en best case-scenariet opstillet af bureauet. Kampagnen blev underbygget af konkurrencer på Facebook, hvor man kunne vinde luftrensende planter til sin bolig.

Endelig blev kampagnen også vist i forbindelse med Odense Blomsterfestival, der er branchens største forbrugerevent. Her blev der uddelt foldere, hvor budskabet fremgik.

Projektet vurderes at henhøre under § 7.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 4 Fødevaredagen- frugt- og grøntprisen & faglige spor.

På Fødevaredagen 2019 blev de faglige frugt- og grøntspor gennemført, og som afslutning på dagen blev frugt- og grønt-prisen uddelt i kategorierne 'discount' og 'super/hyper marked'. Det overordnede formål med projektet har været at fremme afsætningen af frugt og grønt i detailhandlen ved at sætte fokus på de kriterier, der inspirerer forbrugerne til Mer køb i butikkerne og ved at klæde detailhandlen på til at geare salget. 10 kæder (landets største) blev indstillet til frugt- og grøntprisen og en stærk jury kårede årets vindere. Fødevaredagens faglige frugt- og grøntspor var velbesøgt, havde et relevant indhold og deltagerne fandt sessionerne interessante. En særdeles fin pressedækning og rig mulighed for at netværke på selve dagen, har bidraget til at projektet har været en succes. Data fra Infomedia viser, at Frugt- og grøntprisen har genereret i alt 104 presseomtaler i 2019, hvoraf 63 har været i landsdækkende medier svarende til omtale for en estimeret værdi på knap 2,2 millioner kroner. Derudover har Frugt- og grøntprisen opnået 26 omtaler i opslag på de sociale medier i 2019.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Nr. 5 Sæson – frisk frugt og grønt fra Europa.

Sæson-kampagnen har eksisteret siden 2007, og har siden da fungeret som hele frugt- og grøntbranchen fælles markedsføringskampagne. Formålet med kampagnen har været at øge forbruget af sæsonaktuel frugt og grønt. Den igangværende 3-årige kampagne-periode afsluttes ved udgangen af februar 2020. Kampagnens strategi har været at vise, hvor nemt det er at spise bare et enkelt stykke frugt og grønt mere dagligt. Omdrejningspunktet for kampagnen har været opskrift-universet på hjemmesiden sæson.dk. I forbindelse med kampagnen er der gennemført en række aktiviteter, der har bidraget til at opnå det overordnede mål: PR-indsats, opskrifter og tips, opslag på SoMe, kampagnefilm, ugentlige nyhedsbrev med madplaner, materiale til detail, events og materiale målrettet foodservice og derudover kontinuerlig online annoncering ved hjælp af banner-annoncer, video på bl.a. YouTube, sponsorerede posts på Facebook, Search kampagne og SEO. Aktiviteterne i kampagnens år 3 er - med ganske få afvigelser - blevet gennemført som planlagt. I flere tilfælde er aktiviteterne gennemført med et bedre resultat end forventet set i forhold til de fastsatte mål. Målinger på forbrug af frugt og grønt blandt den primære målgruppe fortages af analysevirksomheden GFK i kampagnens år 3 (effekt på kort og mellemlangt sigt), men data er først tilgængelig medio april, hvorefter resultaterne eftersendes. Sæson-kampagnen har dannet grobund for at indgå i nye partnerskaber og et tættere samarbejde med markering samt frugt- og grøntansvarlige i detail.

Projektet er medfinansieret i henhold til oplysningskampagne og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked (EU 1144/2014).

Nr. 6 Indhentning og strukturering af data i Danpot.

Producenterne af løg- og potteplanter er i høj grad afhængige af tilbagemeldinger fra deres kunder omkring udviklingen i efterspørgslen af kulturer, herunder størrelse, art og produkttyper. Tendenser i efterspørgslen vil imidlertid kunne spores væsentlig hurtigere, såfremt man gør brug af alle de data, der allerede ligger tilgængelige i producenternes udbudsplatform Danpot Data.

Med nærværende projekts to arbejdsplaner er der blevet sat struktur på de uendeligt mange data, der ligger tilgængelig, ligesom der er blevet ryddet op i uregelmæssigheder. Med arbejdsplan 2 er der tilmed introduceret et værktøj, der giver helt nye muligheder for hver enkelt producent at hente live data for ens egen kultur, men også fra branchen generelt. Grundet udfordringer med datadisciplinen blev planlagte workshops udsat til 2020, men det bagvedliggende værktøj blev udarbejdet i 2019.

Producenterne vil med dette projekt blive i stand til at aflæse tendenser væsentlig tidligere end før hen. Og endnu vigtigere vil producenterne have mulighed for at gå i en konstruktiv dialog med deres kunder baseret på fakta og analyser i stedet for gisninger, hvilket vil føre til mindre spild og højere omsætning.

Projektet vurderes at henhøre under § 2.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 7 Markedsinformation og forbrugeradfærd.

Potteplanterproducenterne er udfordret af, at afstanden mellem produktion og slutbruger kun sjældent giver mulighed for direkte feedback. Når udvikling i forbrugeradfærden konstant bliver mere kompleks og uforklarlig, bliver det endnu vanskeligere for producenterne at aflæse forbrugernes behov.

Af samme grund har man med nærværende projekt gennemført to arbejdsopgaver, hvor det er muligt at aflæse nogle af tendenserne i markedet gennem henholdsvis statistiske markedsinformationer, dvs. kvantitative markedsdata, og dels gennem fokusgrupper, der bidrager med feedback på plante- og konceptnyheder. På denne måde bliver producenterne bedre klædt på til at tage en konstruktiv dialog med kunderne og dermed i sidste ende blive bedre leverandører.

Projektet vurderes at henhøre under § 2.

Nr. 8 Plantenyhedsbeskyttelse, bevarelse af tjenesten.

Potentialet for udvikling af rådgivning i regi af HortiAdvice omkring plantenyhedsbeskyttelse og patenter er blevet undersøgt. Projektet er udført i samarbejde med Selchau Consulting og HortiAdvice. Der er udsendt breve til Selchaus Consultings kundeportefølje. Konklusionen er, at der ikke er brug for at videre udvikle på rådgivningen ej heller udvikle nyhedsbreve på den korte bane. Langt de fleste gartnerier er i dag, så store at de har tilstrækkelig viden omkring det arbejde, der foregår omkring udvikling af nye sorter og beskyttelse heraf, at tiden er løbet for den slags rådgivning eksternt. HortiAdvice vil bistå med rådgivning i det omfang, der alligevel vil være nogen, som har brug for dette.

Projektet vurderes at henhøre under § 3.

Nr. 9 Alternative bekæmpelsesmetoder i væksthushusgrønsager.

Formålet er at medvirke til at nedsætte forbruget af pesticider og dermed forekomsten af pesticidrester i væksthushusgrønsager.

Ud fra litteraturundersøgelse og erfaringer fra andre grene af branchen, bl.a. fra Holland, blev der udarbejdet en bruttoliste over midler som kunne afprøves. Fra bruttolisten blev der udvalgt 5 midler som kunne afprøves i hhv. tomat og agurk. Nogle af midlerne var forebyggende, mens andre var kurative og dermed var afprøvning afhængig af hvilke skadegørere der opstod hos forsøgsværter.

Der blev udført forsøg med 2 ud af 5 valgte midler. Der blev udført 4 behandlinger med AgriColle med tilhørende vurdering af effekten af hver behandling. Der blev desuden udført behandling ved pletsprøjtning med Veni Sulfur mod russetmite i tomater. Øvrige midler blev ikke afprøvet da der var lagt op til praksisnært forsøg, og da der ikke opstod tilfælde med insekt- og sygdomsangreb, blev der ikke foretaget nogle behandlinger.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 10 Modelling af vandforbruget i væksthushusproduktioner.

Med henblik på at klarlægge evt. utilsigtede udledninger i væksthushusproduktioner laves undersøgelser af de overordnede vandbalancer i form af modulering af fordampningstab i forskellige produktioner. Der er gennemført modelberegninger af planternes transpiration, kondensation af vand og tab af vanddamp via ventilation og andre utætheder. Modellen er udført af Teknologisk Instituts model "Det Virtuelle Væksthus". Der er imidlertid uklarhed over hvor meget af det transpirerede vand, som reelt lander i kondens renderne. Dertil er der brug for at lave faktiske målinger af konkrete væksthushusproduktioner med tilhørende målinger af kondensvand mm.

Mødet med den hollandske konsulent fra Delphy gav os en god fornemmelse af at beregning af kondensvand er meget svær og meget individuel. Det handler i højere grad om at dimensionere væksthushusets fysiske rammer korrekt og have tillid til producenterne.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 11 Nyt plantesundhedskontrolsystem.

Formålet er at undersøge mulighederne for en risikobaseret plantesundhedskontrol med tilhørende retvisende gebyrmodel. Baggrunden er, at der frem mod 2020 skal ske implementering af EU's plantesundheds- og kontrolforordning. Projektet udviklede sig fra at arbejde med et egenkontrolsystem som dem, som fødevarer virksomheder bruger til at arbejde med e-learning og handlingsplaner i tilfælde karantæneskadegørere. Dette skete fordi ingen rigtig troede på at et egenkontrolsystem var realiserbart for danske forhold. Dette blev afgjort efter et møde hos Gasa Odense, hvor vi fik en fin gennemgang af deres egenkontrolsystem HACCP for fødevarerprodukter. Dette projekt har udvidet samarbejdet mellem Landbrugsstyrelsen, Dansk Gartneri og HortiAdvice med en større forståelse for arbejdet med implementering af den nye Plantesundhedsforordning til gavn for primærproducenterne. Der vil blive arbejdet med undersøgelse af mulighederne for indførelse af et egenkontrolsystem for producenterne. Udvikling og kontrol påtænkes udført af en privat aktør.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 12 Bæredygtig emballage i gartneribranchen, forprojekt.

Projektet havde til formål at belyse forbrugernes holdninger til bæredygtig emballage for at sikre, at man i branchen reelt kunne levere bæredygtigt emballage og samtidig tilfredsstille forbrugernes krav. Idet potteplanter er en international handelsvare, og emballagen ligeså, blev det forsøgt med et internationalt samarbejde gennem foreningen Union Fleurs, der er en global forening for blomster-grossister. Det indledende arbejde forløb planmæssigt med etableringen af en 3 dages workshop i Sverige, hvor 21 repræsentanter fra 6 forskellige lande deltog. Tidligt i processen med at udarbejde en handlingsplan efterfølgende blev det klart, at projektet ikke ville kunne opnå den fornødne finansiering, idet den hollandske forening VGB meddelte, at man ikke ønskede at bidrage økonomisk. Man ønskede fra hollandsk side at afvente et parallel-projekt, HortiFootPrint-project, gennemført af det hollandske universitet Wageningen. Her var man i gang med at lave en standard for branchen til at måle produktets CO₂-fodaftryk fra jord til bord. Dette projekt ville også indeholde emballage, og var allerede iværksat som forprojekt. Næste trin i dette projekt var at søge om EU-finansiering, hvorefter projektet kunne køre i 2020 og 2021. Resultaterne af dette projekt ville imidlertid først blive offentliggjort i 2021. Union Fleurs og Flora Dania valgte på denne baggrund at sætte nærværende projekt i bero. Projektet nåede således kun til AP 1 af 3.

Projektet vurderes at henhøre under § 3.

Nr. 13 Anvendelse af droner i frilandsgartneri.

Formålet er for producenterne at opnå højere udbytte og kvalitet gennem anvendelse af droner til markovervågning i frilandsgroensager.

I projektet er arbejdet med droner til monitorering af marken fra oven, der giver mulighed for bedre styring af dyrkningen samt vurdering af udbytte og kvalitet. Der er foretaget droneflyvninger over flere marker ved forskellige producenter af grønsager og græskar, hvor film og dronebilleder har været brugt til vurdering af udbytte og kvalitet. Der er arbejdet med nye muligheder for at optimere udbytte og kvalitet ved at bruge dronen til at registrere topfald i løg for bedre at kunne forudsige tidspunkt for frilæggelse. Dronens mulighed for at tælle planter og angive deres størrelse, både i salat og græskar er afprøvet, og 95 og 98 % af græskar bestemmes med en nøjagtighed på +/- 10 % ved en flyvehøjde på hhv. 40 og 30 meter. På sigt kan brug af droner i produktionen øge udbytte med 10-15% ved en bedre høstprognose og mindre spild.

Projektet vurderes at henhøre under § 4

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 14 Bedre sundhed og kvalitet i potteplanter.

Formålet er at udvikle nye strategier, der kan forbedre prydplanters sundhed og modstandskraft overfor sygdomme.

Formålet søges nået gennem forsøg med biostimulanter og mikroorganismer.

Forøget fokus fra både detaillerede samt forbrugeren på mere miljøvenlig produktion af prydplanter har givet stort behov for at finde alternative midler og nye strategier, der kan sikre en høj plantesundhed og mindske risikoen for sygdomsangreb uden at være til skade for miljø og sundhed.

Der blev gennemført i alt tre forsøg i løbet af projektperioden, med henblik på at forbedre planternes sundhed og modstandskraft overfor sygdomsangreb, samt undersøge midlernes vækstregulerende effekter. Der blev fundet to nye metoder til forebyggelse og bekæmpelse af meldug. Disse kan på længere sigt indgå i en strategi til bekæmpelse af meldug, og vil være med til at sikre, at vi opnår en mere bæredygtig produktion af prydplanter, hvor plantesundhed og kvalitet fortsat er i højsæde. Ved at inddrage nye metoder og midler i produktionen kan vi sikre at vi fortsat har muligheden for at dyrke højværdikulturer som prydplanter i væksthuse og på friland.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 15 Blommeproduktion-viden om sorter m. v.

Formålet er at fremme produktion af blomster under danske forhold.

Projektet har gennemført en studietur til en forsøgsstation i Tyskland, afsøgt forsøgsresultater og gennemført interviews med danske avlere for at indhente viden og erfaringer og samlet dette til en opdateret viden om sorter, grundstammer og dyrkningssystemer. Projektarbejdet har været målrettet et bedre beslutningsgrundlag for valg af sorter, grundstammer og dyrkningssystem ved etablering og optimering af produktion og udmundet i en opdateret sortliste, sortsbeskrivelser af udvalgte sorter, kortlægning af grundstammernes egenskaber og krav samt en generel beskæringsvejledning for spindeltræer af blomster. Projektet har skabt en opdateret viden og rådgivningsekspertise indenfor blommeproduktion og på lang sigt et fundament for at opretholde og udvide blommeproduktionen i Danmark og sikre levering af danske blomster til en lang sæson.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 16 Økologisk samt pesticidfri frugt.

Projektet skulle forbedre vilkårene for en rentabel produktion af buskfrugt, som er faldet drastisk de sidste 5 år. Dette er gjort ved at udføre og formidle resultaterne af sortsafprøvning af 23 sorter af solbær samt forsøg med bekæmpelse af sygdomme. Der er udarbejdet behandlingsstrategier for solbær, ribs og stikkelsbær, som ikke giver pesticidrester.

Denne viden er formidlet via nyhedsbreve, markvandring, artikler og ved afholdelse af erfagrupper for buskfrugtavlere med både konventionelle og økologiske deltagere. På kort sigt kan projektets effekt forventes at være en stigning i omlægningen til økologisk produktion på 20 %.

Projektet vurderes at henhøre under § 4

Nr. 17 Økologiske dyrkningsmedier.

Formålet er at forbedre udbytte og kvalitet i økologisk produktion i væksthuse af krydderurter og småplanter til udplantning i private haver og hobbydrivhuse. Dyrkning af økologiske planter i små pletter og bakker kræver et godt dyrkningsmedie, der kan levere næringsstoffer, især kvælstof, i hele dyrkningsperioden. I projektet er afprøvet 7 forskellige økologiske dyrkningsmedier, som viste tydeligt langsommere tilvækst og en produktionstid, der er cirka en uge langsommere end den konventionelle produktion. Det er tydeligt, at man ikke kan kompensere for manglen på tilgængeligt nitrat ved at tilføje mere gødning, fordi planterne bliver hæmmet af for højt indhold af næringssalte. Der er afprøvet alternative midler mod meldug og rotsvampe med en god effekt, mens der ikke er fundet en tilstrækkelig god løsning, når det gælder falsk meldug og bladpletsvampe.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 18 IT Grows.

Projektets formål var at udvikle et beslutningsstøttesystem som medvirker til at fremme både energioptimering og plantevækst i væksthuse - ItGrows 2.0.

ItGrows 2.0 indeholder online overvågning af ressourceforbrug og plantevækst og et beregnings- / simuleringsværktøj, således at man får beregnet energiforbrug og besparelspotentiale ved eksisterende klima og mulige nye valg, indstillinger og fysiske ændringer. Fugtstyring er en af de vigtigste udfordringer, som der er meget fokus på.

Projektet har 4 arbejdsopgaver hvor der er i 2019 er leveret input og data til pakke 3 System integration / energistyring og pakke 4 Projektstyring, formidling og marked.

Det forventes, at projektet fører til energibesparelse på 5-10%.

Der er tale om ansøgers medfinansiering af et 3-årigt EUDP-projekt på 12,5 mio. kr.

Der er tale om samarbejde imellem Teknologisk Institut, Århus og Københavns universitet, et IT-firma og 2 gartnerier.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 19 og 43 Eksportkvalitet af spiseløg.

Projektets formål er at udvikle retningslinjer for produktion af spiseløg til eksport, hvor en ensartet kvalitet af store partier er nødvendig. Kvaliteten af løgene påvirkes ikke alene af dyrkningsbetingelserne, men også af lagrings- og sorteringsforholdene. Målet er derfor at undersøge og opsamle viden om de optimale betingelser for produktion af spiseløg i en kvalitet der til fulde opfylder kravene til eksport.

Der er lavet en overvågning af sammenhæng mellem produktionsforhold, lagring og kvalitet. Hos 5 avlere er der høstet løg, som er blevet tørret og lagret i samme lager ved Institut for Fødevarer (ensartede lagringsbetingelser for alle partier). Samtidig er de forskellige partier af løg (forskellige sorter og marker) blevet lagret hos producenterne på deres egne lagre. Der er indsamlet data om dyrkning, vejring, tørring, lagring, opvarmning og sortering, herunder årsager til fraserter, samt endelig salgsudbytte og produktkvalitet. Konklusionerne efter de to første år er, at der er store forskelle i skal-kvalitet mellem producenter, partier og lagre. Der er endnu ingen tydelig sammenhæng mellem skal-kvalitet og dyrkningsforhold. I det første år var der en tendens til, at bor øgede skaltykkelsen, men produktionsbetingelserne havde ikke nogen sikker effekt på skal-kvaliteten. I det andet år var der en tendens til, at kalium øgede skaltykkelsen og forbedrede skalkvaliteten. Fosfor havde derimod en tendens til at forringe skalkvaliteten.

Der er tale om finansiering af et 3-årigt GUDP-projekt til Århus Universitet på i alt knap 3,1 mio. kr.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 20 DANBÆR – produktion og udvikling af højværdiafgrøder.

Formålet er at øge den økonomiske og miljømæssige bæredygtighed i produktionen af danske bær til forarbejdning samt skabe grundlag for en større økologisk produktion af sorter med unikke egenskaber i forhold til udviklingen af nye bærbaserede højværdi produkter.

Mobil grøngødning med kløvergræs er blevet afprøvet i praksis hos stor økologisk buskfrugtavlere. Systemet har virket så godt, at det nu bruges på hele arealet. Der er arbejdet med aktuelle sygdomme i økologiske surkirsebær og godkendelse af midler til bekæmpelse.

Der er foretaget dataindsamling og skrivning af artikler om de aktuelle nye arter og sorter af industribær. Formidling af projektets resultater er formidlet til erhvervet gennem rådgivning, skrivning af artikler og åbne dage.

Der er tale om finansiering af ansøgers medfinansiering af et 4-årigt GUDP-projekt på i alt knap 7,5 mio. kr., som afsluttes ultimo januar 2020.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 21 Fangafgrøder mod nematoder i frilandsgrøntsager.

Formålet er at sikre højere udbytte og bedre kvalitet i økologisk gulerodsproduktion.

Formålet søges nået gennem afprøvning af ny tysk strategi, hvor korrekt sædskifte kan nedbringe antallet af nematoder. Der er tale om medfinansiering af et 3-årigt projekt under Erhvervsudviklingsordningen på 1,5 mio. kr., hvor der udføres forsøg hos udvalgte økologiske avlere. I økologisk gulerodsproduktion har der igennem årene været væsentlige skadestab (op til 80-100% skade på afgrøden) på grund af rodgallenematoder. Igennem projektet er det afprøvet at følge en strategi for bekæmpelse af rodgallenematoder og rodsårsnematoder, som man i Tyskland har gode erfaringer med. I tre år er strategien afprøvet på 3 lokaliteter, og i alt 6 gulerodsavlere har lagt jord til afprøvningerne. Resultaterne viser, at antallet af rodgallenematoder nedbringes, men ikke udryddes fuldstændigt. Der er 15-20% højere udbytte (salgbar vare), hvor strategien har været fulgt. Udbredelse af strategien vil forøge rentabiliteten af økologisk gulerodsproduktion. Desuden vil det medføre et bedre sædskifte i økologiske gulerødder, da flere arealer, der i dag må fravælges pga. højt indhold af rodgallenematoder, igen kan komme i betragtning.

Projektet er støttet af midler under landdistriktsprogrammet (EF 1234/2007).

Nr. 22 Nye dyrkningssystemer, kirsebær og kernefrugt

Projektets formål var at øge frugtavlernes rentabilitet i dyrkningen af pærer, æbler og sødkirsebær. Forsøget viser, at formålet kan nås ved dels at vælge effektive plantesystemer, dels ved at fremme tidlighed af bæring og stabil bæring fra år til år af frugter af god kvalitet. Resultaterne af projektet kan i stor stil hjælpe avlerne til at træffe mere kvalificerede beslutninger om spantesystemer og beskæringsmetoder for at opnå netop større udbytter og bedre frugtkvalitet. Resultaterne har vist, at både produktion og kvalitet af Clara Frijs pærer og af æbler i den grad er øget ved forholdsvis simple tiltag. Dog var erfaringerne med plantesystemer i sødkirsebær betydeligt ringere end forventet, forårsaget af uheldige omstændigheder med det usædvanlige klima i projektperioden. 3 års erfaringer viser dog nu, at man er nødt til at tage med i beregningerne, at Danmark er et nedbørsrigt land, som giver store udfordringer med sundheden af træer, som er følsomme for bakteriesygdomme! Både plantesystemer og beskæring skal tilpasses dette forhold for at mindske store økonomiske tab.

Projektet er støttet af midler under landdistriktsprogrammet (EF 1234/2007).

Nr. 23 Etablering, dyrkning og valg af planteskoleplanter.

Projektet har til formål at øge salget af planteskoleplanter gennem udvikling af en moderne, miljøvenlig brug af prydplanter i haver og anlæg.

Projektet har bidraget til øget salg af planteskoleplanter på flere måder. Der er udført 4 rosenregistreringer samt foretaget vidensformidling via flere medier og platforme, som har skabt interesse for nyere sunde rosensorter (mere miljøvenlige). Der er udtaget jordprøver og N-min målinger 4 gange i efteråret 2019 i 3 forskellige planteskolekulturer samt opgravning af rodsystemer. Det har dokumenteret aktive rødder sent efterår. Dette er formidlet til have- og anlægsbranchen og forventes at være medvirkende til at planteskoleplanter anvendes i nye formål med miljøforbedrende effekt. Prydplanten tagetes er foreslået som MFO/efterafgrøde

Projektet søges støttet af midler under landdistriktsprogrammet (EF 1234/2007)

Nr. 24 Vidensdeling for udvikling af planteskoler 2019.

Formålet er at skubbe planteskoleerhvervets udvikling i retning af bedre produktkvalitet, større bæredygtighed og øget konkurrenceevne gennem undervisning, rådgivning og formidling af aktuel information om planteskolefaglige emner. Der har gennem projektet været indhentet og videreformidlet store mængder viden og erfaringer som f.eks. om konkurrenceparametre, og robot/teknologi, som styrker planteskolerne og deres udvikling. Arbejdet med motivation og fastholdelse af medarbejdere skal medvirke til, at branchen bliver bedre til at fastholde elever og ny udlærte. Ny plantestandard for buske, klatreplanter og bunddækkeplanter er blevet udbredt, hvilket vil medvirke til, at det bliver mere simpelt for planteskolerne at afgive tilbud på blandt andet licitationer.

Projektet vurderes at henhøre under § 2.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 25 Bæredygtig planteproduktion, forprojekt.

Projektet havde til formål at undersøge bæredygtighedsbegrebet inden for jordbrug og vurdere et bæredygtighedsværktøj for anvendelse inden for planteskolebranchen. Der er lavet en screening af bæredygtighedsbegrebet, og bæredygtighedsværktøjet RISE er fulgt for 4 gartnerier for at få indblik i værktøjet og baggrunden. Det er gennem projektet vurderet, at RISE kan anvendes inden for planteskolebranchen, men at det kræver nogle ændringer og tilretninger.

Projektet vurderes at henhøre under § 2.

Nr. 26 Anvendelse af sennepsmel til desinfektion af frøbede.

Indledningsvis er det mellem de involverede planteskoleejere, HortiAdvice og Andreas Wrede, Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein blevet diskuteret, om der i projektet skulle arbejdes med friskmalet sennepsmel, lavet af hele frø, eller om der skulle bruges indkøbt, formalet sennepsmel. Fordelen ved frisk sennepsmel skule være lagerstyring og friskhed; omvendt har det vist sig, at olien først skal fjernes fra frøene, ellers er effekten ikke så kraftfuld. Derfor er der arbejdet med indkøbt sennepsmel. Det skal være så frisk som muligt, og det skal bruges så hurtigt som muligt.

Der er lavet forsøgsplan baseret på tidligere års erfaringer om dosering og dybde. Forsøg med forskellige doseringer er udført ved tre planteskoler. Der er både dækket med sort og klar plast. Ikke alle forsøgs-arealer er opgjort ved årsskiftet. Selv om effekten på alle forsøgsarealer ikke er opgjort, er der indtil videre set tilfredsstillende resultater med en dosis på 2.500 kg, nedfræset i ca. 5 cm. dybde, og dækket med sort plastik. Der er kun udført analyser af forsøgsarealet ved en planteskole.

Et endeligt notat er ikke lavet - det skrives færdigt i foråret 2020, når de sidste forsøgsarealer er vurderet.

Tilbage er at finjustere udbringningsmetoden. Det er endnu uvist, om sennepsmel kan søge godkendt på basisstofflisten.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 27 Buskbeplantning, bæredygtige strategier og design til drift.

Formålet med projektet er at øge interessen for igen at skabe grønnere omgivelser med buske om småtræer. Forøgelse af plantningen medfører øget efterspørgsel efter planteskoleplanter og dermed øget salg.

Der er i 2019 registreret væksten af planterne i forsøgsplantningen via måling af højde, brede og stammediameter. Der er foretaget 2 fuldt monitorerede gennemlugninger af forsøgs-parcellerne. Data er samlet og foreløbigt sammenlignet gennem parameteren plantehøjde. Her er fundet forskel i planternes højdevækst afhængig af med/uden bunddække. Det kunne også dokumenteres forskel i driftsbehov afhængig af +/- bunddække.

Studiet har allerede nu givet større viden om buskplantninger samt formidling heraf. Der er skrevet et kapitel i bogen om kirkegårdsbeplantninger samt publiceret artikel i magasinet for Danske Kirkegårdsledere 'Kirkegården'. Der blev i forbindelse med Have & Landskab '19 afholdt oplæg, workshop og rundvisninger i forsøgsplantningen. Der var oplæg på Vintermødet 2019 (segment planteskoler). Videnskabelig publikation kommer i 2020. Danske Planteskoler vil fortsat følge afslutningen af projektet i 2020.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 28 Røde nåle i Nordmannsgran.

Formålet er at klarlægge de bagved liggende årsager til "Røde nåle" i Nordmannsgran med henblik på at udarbejde anbefalinger til forebyggelse.

Røde nåle udgør et stort problem for eksporten af juletræer og for de producerende planteskoler.

Årsagen til røde nåle er blevet analyseret via en mængde analyser, som har kortlagt, hvordan næringsstofferne bliver transporteret ud til de nye nåle, og virkningen af bladgødskning på røde nåle er vurderet. Det har vist, at syndromet røde nåle opstår på grund af et samspil mellem planternes naturlige fysiologi og klimaet. Løsningen vurderes at være udvikling af speciel bladgødskning eller forædling.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 29 PR og markedsføringskampagne for planteskoleplanter.

Projektets overordnede mål er at øge afsætningen af planteskoleplanter ved at øge interessen for et øget og mere alsidigt brug af planter.

Via udstillingen Have & Landskab '19 har mange mennesker inden for området have, park- og landskabssektoren fået viden om plantestandard til det grønne erhverv. Folder om beplantning omkring mini-vådområderne af planteskoleplanter og brugen heraf er blevet markedsført. Resultater om udspringstidspunkt og overlevelse for Nyere provenienser af nordmannsgran er samlet og formidlet.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Nr. 30 Green cities for a sustainable Europe.

Gør byerne grønnere er dansk deltagelse i Green City initiativet, hvor formålet er at udbrede viden om og forståelse for betydningen af grønne planter i byerne. Byplantning har betydning for menneskers trivsel og sundhed og medvirker til at mindske byernes energiforbrug og påvirke en række miljøforhold. Øget brug af planter har en afsmittende virkning på afsætning af planteskoleplanter.

Der er tale om et EU medfinansieret flerlande projekt på 15,9 mio. kr., hvor den danske del er på 3,15 mio. kr.

Der er gennem projektet afholdt og deltaget i Konference på Christiansborg med titlen 'Kampen om kvadratmeterne i byerne', Park og Naturforvalternes årsmøde, Kommunernes landsmøde, Naturmødet samt Have & Landskab '19, og her er videregivet argumenter for mere grønt i byen til både politikere, beslutningstagere, kommuner mv. Der er udarbejdet en Grøn Norm. Forskellige medier er brugt til at sprede budskabet – den bæredygtige by er en grønnere by.

Projektet er medfinansieret i henhold til oplysningskampagne og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked (EU 1144/2014).

Nr. 31 Haveglæder.

Formålet med hjemmesiden er at formidle ideer, inspiration, viden og faglig kompetence til brug af planter på alle måder i haven med fokus på havens forskellige sæsoner.

I månederne marts, maj, juni og september blev der lagt et elektronisk magasin/ online magasin ud på hjemmesiden til inspiration med flotte miljø- og blomster/frugt/bær billeder. PDF kan indeholde frugt og bær, prydblommer, sommerblomster, roser, rododendron, planter til drivhuset, plantning af hæk, græsplænen, sukkulenter, krydderurter, stauder, spiselige planter, m.m. Endvidere er der hvert fjortende dag udkommet et nyhedsbrev, samt løbende Facebook og instagram opdateringer. Det var en målsætning at opnå 100.000 unikke besøgende på hjemmesiden haveglæder.dk, da hjemmesiden blev etableret. I 2019 var der 71.103 unikke besøgende mod 68.766 i 2018. Til gengæld er der 1.362.681 hits, så der er trafik på siden og den bliver brugt flittigt. På de sociale medier er Facebook følgerne steget fra 5122 i 2018 til 5458 i 2019. Aktiviteten Showhaven CPH Garden har tilført 627 nye brugere af Haveglæders nyhedsbrev, da disse er tilkommet i juni 2019.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Nr. 32 Showgarden CPH Garden 2019.

Formålet er at sætte fokus på og give inspiration til haven. Det søges opnået gennem deltagelse i Haveselskabets udstilling CPH Garden med en showhave for at visualisere have glæder.

Projektet Showhaven CPH Garden 2019 er sket i samarbejde med havearkitekten Nete Højlund, og blev etableret i juni måned med åbningsdagene 20.-23. juni 2019. Knap 21.000 besøgte haveudstillingen CPH Garden, hvoraf det lykkedes Danske Havecentre at komme i kontakt med godt 11 % og få udleveret in store magasinet Haveglæder, og 4 % af de besøgende skrev sig op til nyhedsbrevet Haveglæder. Ønsket med projektet var at skabe interesse for haven, og gennem dialog, at sikre at de besøgende for større faglig viden. Hver dag på haveudstillingen var der i forbindelse med showhaven en mindre workshop, hvor emnerne var stedsegrønne, stauder, græsser og frugttræer. Dette for at de besøgende fik den rette faglige rådgivning. Showhaven Haveglæder vandt guldmedalje, og blev rost af juryen. Danske Havecentre er tilfredse med resultatet og ønsker et lignende projekt på CPH Garden i 2021.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 33 Videoproduktion til hjemmesiden haveglæder.

Formålet med projektet er at formidle ideer, inspiration, viden og faglig kompetence til brug af planter i haven. Baggrunden for og formålet med videoerne 20 stk. til platformen 'Haveglæder' er, at visualisere forskellige gøremål i haven, enten til inspiration eller af mere praktisk karakter som for eksempel beskæring, som kan være svært at beskrive i tekst og på tegning. Baggrunden er, at haveejerne får glæde og succes med deres haveoplevelser, så de spenderer mere tid og flere penge på haven, altanen, fritidshaven med mere. Målet er at over en periode, at videoerne ses to cifrede tusinde gange.

Projektet vurderes at henhøre under § 7.

Nr. 34 Havens dag.

Projektet Havens Dag er et samarbejde mellem Danske Planteskoler og Danske Havecentre, som afholdes den 2. søndag i september. Formålet er at skabe et øget salg i efterårsmånederne. Temaet for 2019 var 'Liv i haven – lev i haven' med fokus på aktiviteter i haven, og at gøre haven dyre og insektvenlig. Temaet blev beskrevet og visualiseret i pressemeddelelser, bannere, foldere og i artikler på hjemmesiden samt illustreret med fotos. Aktiviteten blev markedsført via en PR-kampagne, konkurrencer, samt på hjemmesiden www.havensdag.dk, Facebook, samt indlæg i diverse fagblade. Dækningen af aktiviteten var tilfredsstillende, og der meldes om stor tilfredshed med kampagnen fra 19 deltagende havecentre, men øget aktivitet på hjemmesiden og sociale medier.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Nr. 35 Elektronisk nyhedsbrev.

Baggrunden og formålet med det elektroniske nyhedsbrev er, at formidle ideer, inspiration og fagligt kompetent stof fra ind- og udland til havecentre, planteskoler og andre aktører indenfor den grønne branche. Hertil kommer vigtigheden i, at 'koge' og omskrive kompliceret lovstof, bekendtgørelser, politiske beslutning eller andre lovgivningsmæssige tiltag til et forståelig og læsbart dansk, så disse tiltag bliver implementeret i virksomhederne. Desuden er der brede og informativ orientering om, hvad de nye trends er og hvordan man driver detailhandel i udlandet. Nyhedsbrevet er med til at de fornyer sig, og derved står stærkere i et konkurrencepræget marked. Nyhedsbrevet kommer 23 gange om året og modtages af 253 virksomheder, hvilket er en stigning på 8 %.

Projektet vurderes at henhøre under § 2.

Nr. 36 10 lokale middage for grønsagshadere.

Formålet er at inspirere flere danskere til at spise flere grønsager ved at opnå presseomtale. I løbet af 2019 blev gennemført 10 lokale middage for grøntsagshadere i forsamlingshuse. Der er afviklet 2 på Fyn, 4 i Jylland og 4 på Sjælland. Til hver middag deltog 25 grøntsagshadere med hver en ledsager, dvs. 50 gæster til hvert arrangement. I alt deltog 27 gartnerier, som bidrog med personale til servering, formidling og rundvisning i gartnerierne. Formålet med projektet var på kort sigt at give grøntsagsskeptikere en god oplevelse med at spise grønt, få kontakt med deres lokale gartnere, samt ikke mindst at skabe presseomtale, der på en humoristisk og skæv måde får danskerne til at tænke mere over deres grøntsagsindtag. Det langsigtede mål er at få flere til at spise mere grønt til glæde for sundhed, miljø og klima.

Projektet blev primært markedsført på Facebook, hvor en pårørende kunne indstille en grøntsagshader til at vinde deltagelsen. Opslagene har nået over 400.000 danskere, og 2196 har aktivt kommenteret/meldt sig til.

De 10 lokale middage tiltrak både lokal og national presse. Der var bl.a. besøg af TV2 nyhederne, regionale DR p4 udsendelser, Fyns Stiftstidende, TV2 regionerne mm.

Der blev med middage skabt et forum hvor almindelige danskere kan møde lokale gartnere og få øget viden om produktionen – samt inspiration til at spise mere grønt i sæson. Projektets resultater er tilfredsstillende.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 37 Gastronomisk uddannelsestur for gartnere.

Formålet var at skabe nye produkter og koncepter, samarbejder mellem den grønne gastronomiske for front og avlere. I november 2019 gennemførtes en gastronomisk uddannelsestur i København. Der var 30 tilmeldte på dagen, og de tilmeldte repræsenterede gartnerierhvervet bredt både hvad angår geografi, størrelse, produktionsform og erfaring. Formålet var at give de deltagende gartnere et indblik i hvor meget det rykker på den københavnske madscene, når man taler frugt og grønt. Hvilke tendenser og trends, der fører an lige nu, og hvilke muligheder det giver for udvikling og samarbejde. Det er lige fra de gastronomiske frontløbere på restauranterne som fx Gemyse til de helt unge iværksættere som Plantebistroen Baba d'busk, som sætter en ære i at servere grøn mad på et højt niveau. Dagen foregik på cykel rundt i København, og havde til som mål at inspirere, skabe netværk mellem restauratører og gartnere, og i det hele taget skabe samtale på tværs. Gartnertidende var med for at dække oplevelserne. Det var en dag fuld af debat, engagement, oplevelser og vi har fået god feedback fra de deltagende gartnere ift. deres output og ser frem til at følge, om der kommer konkrete nye samarbejder ud af dagene

Projektet vurderes at henhøre under § 2.

Nr. 38 Forsøg med kvælstoffikserende bakterier i ærteavl.

Med henblik på at forbedre avlernes udbytte gennemføres forsøg med podning (bejdsning) af ærtefrø med kvælstoffremmende bakterier. Til forsøgene er midlet og frøene blandet i en særskilt beholder pr håndkraft lige inden ud såning af frøene. Da der på nuværende tidspunkt ikke er udviklet et system der kan håndtere pålægning af midlet i forbindelse med såningen af ærterne, vil det være for dyrt og tidskrævende at anbefale brugen af dette til vore producenter. Manglende podningsmiddel (produkt) er også et problem, da efterspørgslen er større end produktionen og derved svært at skaffe især i Europa. Der har kunne påvises et højere udbytte ved tilsætning af kvælstoffremmende bakterier. Der har i alle 3 år været et merudbytte ved at tilføre kvælstof fremmende bakterier på ærtefrøet, dog med et varierende merudbytte i de forskellige forsøg, samt de enkelte år. Det kan skyldes at denne bakterie har været tilgængelig i jorden hos nogle producenter, hvis der har været dyrket kvælstoffikserende afgrøder tidligere på arealerne, og i andre forsøg har det været vækstbetingelserne. Kvaliteten har ikke kunne påvises at blive bedre ved til førelse af bakterierne. Vækstbetingelserne over sæsonen (regn og temperatur) har en meget stor indflydelse på.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 39 Kan efterafgrøder bekæmpe ærterodråd i ærteavl.

Ærterodråd og andre rodbrandsygdomme er en trussel mod ærteavlen, som medfører kassation af op til 10 % af avlernes marker. For at bevare jorden som dyrkningsmedie og for fremadrettet at kunne sikre avlerne en produktionsmulighed har forsøget til formål at undersøge hvilken effekt forskellige typer af efterafgrøder har på angreb af jordbårne svampe (ærterodråd og andre rodbrandsvampe).

Vækstbetingelserne har været meget forskellige gennem de 3 år hvor forsøget har kørt og effekten af efterafgrøderne til at sanere den jordbårne svamp (*Aphanomyces*) har været meget forskellig fra år til år.

Det ser ud til at effekten af alle efterafgrøderne har en sanerende effekt på *Aphanomyces* i jorden, dog med store variationer, hvad angår de enkelte efterafgrøder, men også vejrforholdene har også en stor indflydelse på hvordan *Aphanomyces* bliver saneret i jorden.

Der er ikke kommet en entydig afklaring på hvilke efterafgrøde, der er bedst til at sanere svampen i jorden, men en indikation om at der er nogle efterafgrøder, der har bedre sanerings end andre.

Så længe der ikke er en bedre sanering af *Aphanomyces*, vil der stadig være problemer med jorde som er inficeret med svampen, hvor der ikke kan dyrkes ærter på jorden i mange år fremadrettet.

Resultaterne fra de 3 års forsøg viser at olieræddike og vinterraps har haft den bedste sanering, hvor Gul sennep, havre, vårbyg og sortbrak har en mindre sanerende effekt på den jordbårne svamp.

Klimaet har også en stor indflydelse på saneringseffekten af *Aphanomyces* viser forsøgene.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Sæson 2017 var et meget vådt efterår, hvor der stort set ikke var nogen sanerende effekt på aphanomyces. Svampen har haft optimale forhold til at trives på planterne.

Sæson 2018 havde alle efterafgrøderne en god sanerende effekt på aphanomyces, dette skyldes det meget tørre efterår.

Sæson 2019 var der en moderat sanering af Aphanomyces af de fleste efterafgrøder, det var et mere normalt år hvad vejret angik.

Forsøget fortsætter i 2020 for at se om at få noget mere viden omkring dette problem.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 40 Forsøg med placeret næringsstof i grøn ærteproduktion.

Med henblik på, at sikre avlerne en fortsat produktion af ærter til dybfrost er formålet at undersøge effekten af placering af næringsstofferne Kalium, Fosfor og Svovl med hensyn til udbytte og kvalitet.

Forsøgene viser, at der er en tendens til et merudbytte ved at placerer næringsstoffer samtidig med såning af ærterne, fremfor at sprede det ud oven på jorden før såning.

Dette er i tråd med tidligere forsøg, der er lavet i andre afgrøder.

Forsøgene viser også at der er stor forskel på hvordan at næringsstoffer påvirker rodudviklingen på planterne i de enkelte år, dette skyldes især vejrtilstandene, da planterne er meget sensible over for regn og temperaturer.

Der kan ikke måles en bedre kvalitet ved tilførelse af næringsstoffer, dette skyldes især vækstbetingelserne, da afgrøden er meget afhængig af vejret, og kvaliteten i ærterne er meget afhængig af optimale vækstbetingelser, dvs. normale regn og temperaturer hen over vækstsæsonen og især ved begyndende blomstring, da det vil bevirke en god kvalitet i ærterne.

Når det er teknisk muligt maskinemæssigt, at der kan placere næringsstoffer samtidig med såning, vil vi anbefale det til producenterne.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Nr. 41 Kvælstoftilførsel ved begyndende blomstring i ærter.

Formålet er at undersøge om tilførsel af kvælstof ved begyndende blomstring kan øge kvalitet og udbytte.

Tesen er, at tilførslen kan øge bælgstørrelsen med deraf følgende udbytteforøgelse og bedre indtjening for avlerne i konventionel ærteavl.

Ærter har en meget kort vækstsæson og derved er meget følsom afgrøde at have med at gøre, den er meget følsom overfor vejret.

Det er meget vigtigt at der kommer regn ved begyndende blomstring da det har stor betydning for bælg- sætning og fyldning af bælgene, det er det der bestemmer udbyttet. Temperaturen har også en stor betydning, da det er den der bestemmer kvaliteten på ærterne, højere temperatur dårligere kvalitet, jo flere dage fra bælg-sætning til høst, er lig med bedre kvalitet.

Forsøgene viser et mindre merudbytte ved tildeling af kvælstof ved begyndende blomstring. Kvaliteten har der ikke kunne måles nogen forbedring.

Sæson 2018 - 2019 har været meget unormale, hvad angår vejret manglende regn og høje temperatur ved blomstringen. Det unormale vejr i sæsonen har bevirket at ærterne ikke har kunne optage den tildelte kvælstof optimalt og derved har der ikke kunne påvises det merudbytte eller en bedre kvalitet der var forventet ved forsøgene.

Forsøget fortsætter i 2020.

Projektet vurderes at henhøre under § 4.

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter.

Faglig beretning 2019

Nr. 42 Odense Blomsterfestival 2019.

Odense Blomsterfestival (OBF) har til formål at introducere et erhverv, samt det brede og store plantesortiment for forbrugerne og dermed øge forbrugernes kendskab og brug af planter. OBF er med et samlet estimeret besøgstal på 26.000 en af de mest besøgte events i Odense og mere end 85 % af de adspurgte var i byen pga. OBF. Regnvejr i weekenden for OBF betød et fald i besøgende i forhold til 2018 (29.000).

Årets tema var På Tidsrejse: med tiden i centrum og blev fortolket på forskellig vis af udstillerne i byen. Gartnerierne har udvist stor interesse i at donere planter til Blomsterfestivalens udsmykninger på såvel Flakhaven som omkring i byens centrum. Antallet af gartnerier med egen udstilling blev samlet bibeholdt, hvoraf nogle af udstillerne var nye gartnerier, som var med til at skabe flere og nye oplevelser for de besøgende.

Markedsføringsindsat var blomsterfestivalens hjemmeside; via Facebook (5.539 følgere, steget med 17 %, dvs. +810 følgere i 2019) og Instagram; annoncering i regionale blade og sommerindstik via Jysk Fynske Medier, Visit Odense og i Gartner Tidende; TV-transmission via TV2 Fyn.

Uddeling af programavis, samt programavis som indstik i Fyens Stiftstidende og Fyns Amts Avis samt distribution af postkort.

Projektet vurderes at henhøre under § 6.

Nr. 43 Eksportkvalitet af spiseløg.

Se nr. 19.

Særlig effektvurdering af projektet: Fangafgrøder mod nematoder i frilandsafgrøder.

Formålet med projektet

Formålet med projektet var at sikre højere udbytte og bedre kvalitet i økologisk gulerodsproduktion. Dette skal foregå ved at afprøve og demonstrere en ny tysk strategi, hvor det rigtige sædskifte kan nedbringe antallet af nematoder

Baggrund og indhold

Nematoder (rodgallenematoder, *M. hapla*) er en af de mest tabsgivende skadegørere i gulerødder. Problemerne er størst i den økologiske produktion, hvor kløver og andre bælgplanter indgår i sædskiftet. Kløver er vært for rodgallenematoder, der opformerer på disse planter, der imidlertid er en hjørnesten i det økologiske sædskifte, og uundværlig i økologisk produktion, hvor de er en vigtig kilde til kvælstof. Derfor er det vigtigt at finde strategier for dyrkning af gulerod, hvor bælgplanter indgår uden at medføre skadelig opformering af nematoder. Nematoder giver ikke kun problemer for gulerødder, også pastinak, persillerod, løg, salat, jordbær og selleri skades af nematodeangreb.

Ved JKI forskningscenter i Tyskland har en gruppe forskere specialiseret sig i studier af plantepatogene nematoder. Her har man kortlagt en lang række biologiske forhold som f.eks. skadegørere, værtsplanter, livscyklus og levevilkår. Efterfølgende er denne viden brugt til at udvikle en strategi, hvor man ved at bruge det rigtige sædskifte kan bekæmpe nematoder.

Den nye tyske strategi går ud på at kombinere fangplanter (bælgplanter), sortbrak og planter der ikke er vært for nematoder. Strategien kan bringe antallet af nematoder i marken ned under skadetærsklen i løbet af én sæson.

Den tyske strategi er efterprøvet i marker hos udvalgte økologiske gulerodsavlere, som har problemer med nematoder.

Følgende teorier er testet i praksis under danske forhold:

- At bekæmpe rodgallenematoder og andre nematoder som kan være skadelige i gulerødder som f.eks. *P. penetrans*.
- Med bælgplanter at samle kvælstof til den efterfølgende afgrøde
- Med fangafgrøden at kunne producere egnet foder til slæt
- At forbedre jordens frugtbarhed eller i det mindste sikre at sortbrak ikke ødelægger jorden
- Med efterafgrøden at undgå tab af kvælstof i løbet af vinteren
- Sikre en gulerodsproduktion med højere udbytte og bedre kvalitet

Projektet er løbet over 3 år, hvor den tyske strategi (fangafgrøde-sortbrak-efterafgrøde-gulerødder) er startet op på 3 arealer i hvert af årene 2016 (efteråret før projektstart), 2017 og 2018. I 2019 er der blevet nedmuldet fangafgrøde på 3 lokaliteter (fangafgrøde etableret i efteråret 2018), hvorefter der er holdt sortbrak og etableret efterafgrøde, og antallet af planteparasitiske nematoder (særligt rodgallenematoder og rodsårnematoder) er fulgt efter de forskellige trin i strategien og sammenlignet med kontrolparceller, hvor strategien ikke har været fulgt. Desuden har der i 2019 været sået gulerødder på 2 lokaliteter, hvor strategien med fang³⁵

afgrøde-sortbrak-efterafgrøde blev udført i 2018. Her er der målt udbytte og kvalitet i gulerødderne i parceller hvor strategien er fulgt og i kontrolparceller, hvor strategien ikke er fulgt.

En del af projektet har omhandlet brug af salat som indikatorplante for skadestrykket af rodgallenematoder. I 2019 har der været sået og plantet salat i en mark med kendt population af rodgallenematoder, men det er ikke lykkedes at finde en sammenhæng mellem rodgaller på salaten og skadestrykket af rodgallenematoder målt i jordprøver ved HLB laboratorium.

Forventet effekt (opstilling af mål)

Vi har valgt at lave en særlig effektvurdering med fokus på, hvordan anvendelse af den afprøvede strategi kan på virke det økonomiske resultat i produktionen af grønsager i Danmark.

I projektet har vi valgt at fokusere på økologisk gulerodsproduktion. Men problemet med nematoder er et stort generelt problem, både for økologi og konventionel produktion.

Nematoder (rodgallenematoder, *M. hapla*) er en af de mest tabsgivende skadegørere i rodfrugter, løg, salat og jordbær.

Når vi fokuserede på økologisk produktion, så er det dels fordi:

- kløver, bælgeplanter og ukrudt, som indgår i sædskiftet, er gode værter for rodgallenematoder
- det er problematisk at finde ny økologisk jord i nærheden af sin gård, når egen jord er blevet inficeret med nematoder.

Risikoen for rodgalle-nematoder viser sig ofte at være stor, når der lejes økologisk jord af mælkeproducenter. Det bliver herved vanskeligere at finde egnede arealer. Ny konventionel jord, som først skal omlægges, kan være inficeret med rodgallenematoder.

Når vi i projektet har fokuseret særligt på gulerodsproduktion, så er det fordi den økologiske gulerodsproduktion er inde i en rivende udvikling med stigende efterspørgsel, stigende produktionsareal, øget eksport og fokus på lokalt produceret grønsager. Det stigende areal presser sædskiftet og begrænser produktionen.

Ved projektets start tog vi udgangspunkt i nedenstående tal:

Arealer på afgrøder med potentielle nematode problemer:

Tal fra NaturEr-hverv 2015	Konventionelt areal, ha	Økologisk areal, ha heraf	Økologisk areal i pct.
Gulerødder	2.061	737	35,7%
Løg	1.409	174	12,3%
Pastinak	198	74	37,2%
Rodpersille	169	61	36,3%
Rødbede	326	107	32,7%
Jordskokker	135	70	51,7%
Salat	515	96	18,7%
Jordbær	1.236	74	6%
Total	6.049	1.393	23%

Et skøn fra vores grønsagskonsulenter var at omkring 20 % af markerne var angrebet af nematoder i større eller mindre grad. Når en mark er angrebet i svær grad, så betyder det et tab på 100 % af salgbare afgrøder.

Hvis vi regner med at 20 % af øko arealet er ramt, og at det ramte areal i gennemsnit giver 25 % mindre salgbart udbytte, så giver det et samlede tab på nematoderne i størrelsesordenen 5 % i gennemsnit for økoarealet.

På en god gennemsnitsmark høstes 80 ton/ha brutto.

5 % af de 80 tons pr. ha brutto frasorteres p.g.a. nematoder (gennemsnit). Pris pr. kg = 2,1 kr. giver et tab på 8.400 kr./ha.

Hvis dette tab undgås, så stiger Dækningsbidraget med 14 %.

Stigningen er også angivet for konventionel produktion.

Det areal, hvor behandlingen vil have effekt antages at være 20 % af øko areal med gulerødder på 1.393 ha = 278,6 ha.

Det antages at behandlingen kun vil give effekt for 15 % af det konventionelle areal: 15 % af 4.656 ha = 698,4 ha.

Danmarks statistik har opgjort Dækningsbidrag I pr. ha for økologiske og konventionelle grønsager for 2014. Hvilket svarer til opgørelser af ”Resultat af primær drift.

Dækningsbidraget pr. enhed og ændring, samt ha. hvor behandlingen har effekt, kan ses i tabel herunder. Vi har taget udgangspunkt i tabstal for gulerødder og brugt samme satser for øvrige grønsagstyper.

	Dækningsbidrag I Kr. pr. ha	Stigning 14 % pga mindre fra- sortering	Antal ha i alt	Effekt på antal ha 20% øko/15% konv.
Grønsager økologisk (+ løg og jordbær)	58.454	8.400	1.393	278,6
Grønsager Konventionel	52.843	7.398	4.656	698,4

Den forventede positive effekt bliver således, hvis man beregner stigningen i dækningsbidrag i forhold til det oprindelige dækningsbidrag på alle arealer:

$$\frac{7.507.017,168}{327.463.430} \times 100 = 2,29\%$$

Den målte effekt ved projektets afslutning.

Vurdering af økonomisk effekt efter projektets afslutning –

Enhedstype	Vurderede værdier ved fuld implementering			
	Ændring i Resultat af primær drift (kr./ha) (c)	Antallet af de forventede berørte ha (d)	Procent forventede berørte ha (pct.)	Ændring i Resultat af primær drift, I alt (t. kr.) (c x d)
Grønsager, økologisk (Gulerod, Pastinak, Persillerod, Jordskokker, Jordbær, Salat, Løg)	11.106	279	20	3.094.204
Grønsager, konventionel (Gulerod, Pastinak, Persillerod, Jordskokker, Jordbær, Salat, Løg)	10.040	698	15	7.012.055

Vurderet økonomisk effekt for projektet efter projektets afslutning (pct.): **3,56%**

Projektet har vist en større udbytteeffekt end forventet, også på arealer, hvor skadestrykket i kulturen umiddelbart ikke så så stort ud, hvorfor ”Ændring i resultat af primær drift” er ca. 2500 kr større pr. ha end forventet på ansøgningstidspunktet.